

ת"פ 62664/09/14 - מדינת ישראל נגד מ א

בית משפט השלום באילת

ת"פ 62664-09-14 מדינת ישראל נ' א

13 מרץ 2016
ג' אדר ב' תשע"ו

בפני כב' השופט גל שלמה טייב
המאשימה: מדינת ישראל
נגד
הנאשם: מ א

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד זוהר אזרואל

הנאשם וב"כ - עו"ד גד קינן - ס"צ

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן (כא/1) בעבירה של היזק לרכוש במזיד, לפי סעיף 452 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

2. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי במועד הרלוונטי לכתב האישום הנאשם והגב' י א (להלן - **המתלוננת**) היו בני זוג נשואים ופרודים ולהם ילד משותף בן שנה וחצי. ביום 25.05.2014, סמוך לשעה 15:30, הגיע הנאשם ואחותו לגן הילדים בו שהה בנו, ברחוב ****, על מנת לקחת את הילד ללא תיאום עם המתלוננת, שאף היא שהתה במקום לאותה מטרה.

משזיהו השניים את המתלוננת, יצאו מהרכב ופתחו בריצה על מנת להקדים את המתלוננת, כשזו רצה אחריהם. הנאשם נכנס לגן, הרים את בנו על ידיו ויצא עמו מהגן, כשהמתלוננת מנסה למנוע ממנו לעשות זאת ואחות הנאשם מקללת ומגדפת אותה.

המתלוננת החלה לתעד את האירוע במכשיר הנייד שלה והנאשם, לאחר שהעביר את בנו לידי אחותו, חילץ מידי המתלוננת את מכשיר הנייד שלה והטיחו על הארץ. הטלפון נשבר למספר חלקים והנאשם אסף את השברים ונסע לדרכו יחד עם בנו.

3. הנאשם צירף כתב אישום מתוקן ת.פ. 14-09-62664 (כא/2), בו הודה והורשע בעבירות של תקיפה סתם של בת זוג לפי סעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין ואיומים (שתי עבירות) לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

4. על פי עובדות כתב האישום המצורף, כשלושה שבועות עובר ליום 17.05.2014 בסמוך לשעה 01:00, חזר הנאשם לדירת בני הזוג והחל להקניט את המתלוננת. המתלוננת נמנעה מעימות עם הנאשם ופנתה לחדר השינה. הנאשם נשכב לצידה של המתלוננת, המשיך להקניטה וזו ביקשה ממנו כי יצא מהמיטה וסירבה לישון לידו. במעמד זה תקף הנאשם את המתלוננת בכך שתפס אותה בראשה בחוזקה ודחפה כלפי מטה, תוך שהוא מכה בראשה. הנאשם משך בשערותיה של המתלוננת וניסה לזרוק מהמיטה. המתלוננת הדפה את הנאשם ובהמשך יצאו השניים מהחדר בשל כך שבנם התינוק ישן בחדר. כשיצאו השניים מהחדר תקף הנאשם את המתלוננת בכך שבעט ברגלה השמאלית, תפס אותה בכח והטיח אותה לעבר דלת הממ"ד.

במהלך האירוע איים הנאשם על המתלוננת בפגיעה שלא כדין בגופה באומרו: **"כדאי לך לסתום את הפה כי נכנס בו שד והוא יכסח אותה ושתעוף מהבית אם לא הוא יעשה מכל הדברים שלה מדורה"**.

בתאריך 14.05.2014, במהלך ויכוח בין הנאשם לבין המתלוננת, אמר הנאשם למתלוננת **"כדאי לך לעוף מפה שאני לא אפוצץ אותך עוד הפעם"** וזאת בכוונה להפחידה ו/או להקניטה.

5. במסגרת ההסדר הדיוני בין הצדדים, הופנה הנאשם לקבלת תסקיר לעונש, כאשר שירות המבחן התבקש לבחון אפשרות לביטול הרשעתו של הנאשם בעוד המאשימה תעתור באופן חופשי לעונש.

תסקיר שירות המבחן

6. בעניינו של הנאשם הוגשו 3 תסקירים. מתסקיר האב שהוגש ביום 07.07.2015 עולה כי הנאשם כבן 30, נשוי ואב לילד כבן שנתיים וחצי. הנאשם נולד וגדל באילת ותיאר אורח חיים נורמטיבי, ועל אף שעבר שתי תאונות בעברו והוכר כנכה, סיים 12 שנות לימוד במגמת חשמל ושירת שירות צבאי מלא.

לאחר שחרורו מהצבא, עבד כמציל בריכה ושילב לימודים שונים. הנאשם רכש תעודות מקצוע במקצועות התיווך במקרקעין, רישיון לעסוק בעבודות חשמל, רישיון נהיגה על מונית ואף סיים לימודים עיוניים על רכב ציבורי.

הנאשם נישא למתלוננת בשנת 2011 לאחר 3 שנות היכרות, והזוגיות תוארה כטובה עד הולדת הילד

שיצרה קשיים שנבעו מהתערבות חמות במערכת היחסים בין בני הזוג, עד כי הרגיש כי מעורבותו והשפעתו על התנהלות הבית פוחתת. הקושי למול אמה של המתלוננת הוביל לטענת הנאשם גם להקנטות ואיומים מצידה. מצב דברים זה גרם להתדרדרות במערכת היחסים בין בני הזוג עד לביצוע העבירות עליהן נותן את הדין.

7. באשר לעבירות בהן הורשע, לקח הנאשם אחריות מלאה, תוך מתן הסבר באשר לרקע לביצוע העבירות. לדברי הנאשם, דברים פוגעניים הדדיים הובילו לתקיפה המילולית והפיזית של המתלוננת ואף לשבירת המכשיר הנייד. ואולם, מיד לאחר הפגיעה במתלוננת הבין כי פגע בה והתנצל בפניה ואף נקט בפעולות על מנת להתרחק מעימות למול המתלוננת וביניהן פרידה והוצאת צו הרחקה הדדי.

לאחר חלוף זמן, חודש הקשר ובני הזוג חזרו להתגורר יחד למשך מספר חודשים, אולם בשל הצורך בשיפוץ הבית חזרו להתגורר כל אחד בבית הוריו. במהלך התקופה מאז בוצעו העבירות לא נקט הנאשם כלפי המתלוננת באלימות פיזית או מילולית.

8. המתלוננת עצמה תיארה בפני קצינת המבחן תיאור דומה באשר לרקע שהוביל לנקיטת האלימות מצד הנאשם, תוך שמדגישה כי העדר תקשורת תקינה בין בני הזוג היא זאת אשר יצרה את המתיחות וההתפרצויות החוזרות כשרק לאחר אירועי האלימות הוברר לה הקושי בו היה נתון הנאשם בתוך מערכת היחסים למול אמה. כיום, ציינה כי ישנה מערכת יחסים טובה, תוך ניהול תקשורת פתוחה המביאה לידי ביטוי את רגשותיהם של השניים. הוצע למתלוננת הליך טיפולי זוגי, תוך שזו ביקשה כי הנאשם לא יורשע על מנת שלא תיפגע פרנסת המשפחה.

9. שירות המבחן התרשם כי מדובר בקשר זוגי לא בשל, כשלידת הבן ומעורבות בני המשפחה בזוגיותם יצרו משבר עמוק המצריך טיפול זוגי שיהיה בו כדי ליצור מיומנויות תקשורתיות ולצמצם את מצבי הסיכון.

באשר לנאשם, התרשם שירות המבחן כי לצד ניהול חיים נורמטיביים מתקשה הנאשם להתנהל בתוך מצבי דחק ונוהג בתוקפנות תוך שהוא מתקשה לשלוט בכעסיו, ועל כן המליץ שירות המבחן על שילובם של השניים בטיפול זוגי.

בשים לב להסכמת השניים להליך טיפולי, המליץ שירות המבחן על ענישה שיקומית בדמות הטלת צו מבחן למשך שנה. באשר להרשעתו בדין, סבר שירות המבחן כי בשים לב לכך שהרשעה בדין תפגע ברישיון התיווך ובעבודתו כנהג רכב ציבורי, שעלול לפגוע בפרנסת המשפחה, וכן עלול להפר את האיזון החיובי שנוצר בניהם, המליץ שירות המבחן לבטל את הרשעת הנאשם.

10. על אף המלצת שירות המבחן, נדחה הדיון לקבלת תסקיר משלים לצורך בחינת שילובו של הנאשם

בהליך הטיפול. ביום 14.10.15 הוגש תסקיר משלים, ממנו עולה כי הנאשם השתלב בהליך טיפולי, אולם בשל תחילתו של ההליך ושיתוף הפעולה מצד הנאשם, לא ידע שירות המבחן להעריך את התקדמותו בטיפול.

באשר לקשר בין הנאשם למתלוננת, נמסר כי השניים חזרו להתגורר יחד לאחר שהסתיים הליך השיפוט בבית, אולם חשוב מכך, בני הזוג נמצאים בהליך משותף של חיזוק הזוגיות, שהביא לשיפור במערכת היחסים ביניהם. יחד עם זאת, עמד שוב שירות המבחן על הצורך בשילובם של בני הזוג בהליך טיפולי זוגי, תוך שהוא חוזר על שאר המלצותיו מהתסקיר הקודם.

11. ביום 15.10.2015 נשמעו הטיעונים לעונש, אולם בשים לב לאמור בתסקיר ולאור הערת בית המשפט, הסכימו הצדדים כי יוגש תסקיר משלים נוסף וזאת על מנת לבחון את המשך ההליך הטיפולי של הנאשם וטיפול זוגי.

12. בתסקירו השלישי והאחרון, ציין שירות המבחן את השתלבותו החיובית של הנאשם בהליך הטיפול, כי הנאשם לקח חלק פעיל בקבוצה והתרשמותו כי נתרם ממנה. אף מהשיחה עם המתלוננת עולה כי חל שיפור משמעותי במערכת היחסים בין בני הזוג, וכחלק מהשינוי החליטו על הפסקת מעורבות המשפחה המורחבת בניהול חייהם. יחד עם זאת, לא פנו לטיפול זוגי בשל קושי בהתחייבות לטיפול קבוע ולאורך זמן.

שירות המבחן חזר על המלצותיו גם בתסקיר זה, לאור השיפור במערכת היחסים בין בני הזוג, ולאור הטיפול להתמודדות עם כעסים וקונפליקטים, אותו עובר הנאשם במסגרת ההליך הטיפולי, אשר יש בהם, כדי להפחית את הסיכון להישנות מעשים דומים בעתיד. שירות המבחן, הבהיר כי במהלך צו המבחן ימשיך הנאשם להשתלב בהליך הטיפולי ויעשה מאמץ לשלב את בני הזוג בהליך טיפולי זוגי. עוד חזר שירות המבחן על הפגיעה בפרנסת המשפחה העלולה להיגרם מהרשעת הנאשם, שיהיה בה כדי לפגוע במרקם תא המשפחתי השברירי אשר נבנה לחיוב בתקופה זו.

ראיות לעונש

13. ב"כ הנאשם הגיש במסגרת הראיות לעונש תעודת גמר על לימודים עיוניים להוצאת רישיון נהיגה על רכב ציבורי (נ/1); בקשה לרישיון על מונית ורישיון על מונית (נ/2); רישיון תיווך במקרקעין (נ/3); תעודת סיום קורס בתיווך (נ/4); אישור סיום לימודים בתיכון בגין (נ/5); תעודה טכנולוגית בית ספר בגין (נ/6); תעודת שחרור מהצבא (נ/7) ומכתב של אשת הנאשם (המתלוננת) (נ/8).

טיעוני הצדדים

14. המאשימה טענה לעונש בשני מועדים שונים (זאת בשל קטיעת הטיעון בדיון מיום 15.10.15 לאור הסכמת הצדדים לשלוח את הנאשם לקבלת תסקיר משלים). בטיעוניה, סקרה המאשימה את השתלשלות העובדות והעבירות בהן הורשע הנאשם וסברה, כי יש להבחין בין כתב אישום אחד למשנהו, זאת בשל ההבדלים בחומרת העבירות ביניהם.

באשר לערכים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, טענה המאשימה כי מדובר בעבירות של אלימות במשפחה אשר נעשו בתוככי הבית, על כן, נפגע הערך של שלומה, בטחונה וכבודה של אישה בתוך ביתה. לדבריה, חומרת עבירות האלימות במשפחה באה לידי ביטוי בדבריו של המחוקק שהכפיל את העונש הקבוע לצד עבירות אלו.

ביחס לנסיבות ביצוע העבירה, טענה המאשימה, כי בכתב האישום שצורף, (כא/2), יש לראות את נסיבות ביצוע העבירות בחומרה יתרה וזאת בשל השתלשלות האירוע ומשך זמנו, התוקפנות האלימה שהפעיל הנאשם כלפי המתלוננת שאף לוו בהקנטות ואיומים כלפיה כמו גם העובדה כי בחלק מהאירוע נוכח בחדר תינוקם המשותף.

לעניין הענישה הנוהגת במקרים דומים למקרה הנדון, הפנתה המאשימה למדיניות הענישה הנוהגת, ועתרה למתחם ענישה הנע בין 4 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-18 חודשי מאסר בפועל.

לעניין חריגה מהמתחם לצורך שיקום, טענה המאשימה כי ענישה שיקומית בתיק זה צריכה להתבטא במאסר בפועל בדרך של עבודות שירות, מאסרים מותנים, והתחייבויות כספיות, כשאינן מקום לביטול הרשעת הנאשם, שכן זה לא הוכיח שהרשעתו בדין תפגע בו פגיעה קונקרטית ואין בהצגת המסמכים אותם הגיש כדי להוכיח כי אכן ישללו ממנו הרישיונות בהם מחזיק ומתעתד לקבל. המאשימה טענה, כי אף עמדת המתלוננת אינה השיקול היחיד אותו יש לשקול ולמרות שמערכת היחסים בין בני הזוג עלתה על "דרך המלך" אין מקום לבטל את ההרשעה.

המאשימה התייחסה לתסקיר שירות המבחן ולעובדה כי יכולתו של הנאשם להתמודד עם משברים וקונפליקטים היא נמוכה ובשל כך, במצבי לחץ ודחק הוא מתקשה לשלוט בכעסיו ועלול אף להגיב בתוקפנות.

לבסוף עתרה המאשימה להטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות וזאת לצד מאסרים מותנים והתחייבות כספית.

15. ב"כ הנאשם טען כי העבירות בהן הורשע הנאשם אינן מהחמורות ביותר זאת על רקע סעיפי האישום בהם הורשע ונסיבות ביצוע העבירות, שלא בוצעו על רקע של שימוש באלכוהול ובלא שנגרמו למתלוננת חבלות. ב"כ הנאשם עמד על הנסיבות שהובילו לביצוע העבירות ועל המתיחות בין בני הזוג,

שהחלה כתוצאה מהתערבות יתר של בני משפחה בעניינם ומשבר כלכלי אותו חוו. לדבריו, האלימות התרחשה לאחר וויכוח ארוך וקשה בין השנים שאופיין באלימות מילולית, הדדית ומיד לאחר מכן פרץ הנאשם בבכי והתנצל בפני המתלוננת על מעשיו. ב"כ הנאשם הדגיש כי היום מערכת היחסים בין בני הזוג עברה שינוי משמעותי כשהשניים הצליחו "להתנתק" מהמעורבות המשפחתית.

עוד עמד ב"כ הנאשם על נסיבותיו של הנאשם, כעולה מתסקיר שירות המבחן וההליך הטיפולי אותו עבר ועתיד להמשיך ולעבור במסגרת צו המבחן. עוד הדגיש ב"כ הנאשם את לקיחת האחריות המלאה ואת עמדת המתלוננת כפי שהובעה בפני שירות המבחן וכן במכתב שהוגש לבית המשפט (8/נ), ובהם עתרה שלא להרשיע את הנאשם.

בעניין שאלת אי הרשעה בדין, חלק ב"כ הנאשם על דברי המאשימה וטען, כי יש לבטל את הרשעת הנאשם בדין וזאת בשל העובדה כי הרשעתו בדין, תפגע באופן קונקרטי וחמור בנאשם. לעניין זה הפנה ב"כ הנאשם לסעיפים 184, 189 ו-15 לתקנות התעבורה ולרשימת הדרישות לצורך לקבלת רישיון נהיגה לרכב ציבורי או רכב כבד, ובמסגרתה התנאי כי בידי רשות הרישוי האפשרות לסרב למתן רישיון או לחידושו של מי שהורשע בפלילים.

אף לעניין עיסוקו של הנאשם כמתווך מורשה, טען ב"כ הנאשם כי הרשעה בדין עלולה לפגוע ברישיון התיווך של הנאשם, תוך שהפנה לסעיף 14א לחוק המתווכים במקרקעין ממנו עולה כי הרשעה של נאשם מהווה עבירת משמעת שבגינה ניתן לשלול את רישיונו כמתווך מקרקעין.

לפיכך עתר ב"ב הנאשם כי בית המשפט יורה על ביטול ההרשעה בעניינו של הנאשם, תוך שהוא מפנה לפסיקה ולפיה התנאי לקיומה של פגיעה קונקרטית אינו תנאי מכריע ובלעדי.

16. הנאשם עצמו טען, כי הוא נמצא בהליך טיפולי מזה כ-5 חודשים, במסגרתו משתף פעולה עם גורמי הטיפול ומתכוון להתמיד בכך. בעניין מערכת היחסים עם המתלוננת טען כי, חזרו לחיות יחד ו"האחוזה והשלום" חזרו לשרור בביתם. בשאלת ההרשעה בדין, טען כי עתיד בקרוב לגשת למבחן המעשי להוצאת רישיון נהיגה ברכב ציבורי וההרשעה תמנע ממנו בוודאות את הזכות לקבלת הרישיון. כמו כן לדבריו, הרשעה בדין, ככל שתישאר על כנה, עלולה אף לגרום לקרע חוזר בזוגיות בינו לבין רעייתו.

דרך ההכרעה בהתאם לתיקון 113

17. בבואו של בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם, עליו כמצוות המחוקק, בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, עליו לקבוע ראשית את מתחם הענישה הראוי הנקבע בהתאם לעקרון ההלימה. על בית המשפט להביא בחשבון את הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40 ט לחוק העונשין התשל"ז - 1977. (ראה בעניין זה חוות דעתו של כב' השופט סולברג בע"פ 8641/12 בעניין מוחמד סעד); בשלב השני, על בית המשפט

לבחון האם יש מקום לחרוג מן המתחם לקולא בשל שיקולי שיקום (סעיף 40ד לחוק העונשין) או לחומרא בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור (סעיף 40ה לחוק העונשין); ולבסוף יש לקבוע את העונש המתאים שיושת על הנאשם, בהתחשב בצורך בהרתעת הנאשם, בהרתעת הרבים ובנסיבותיו האישיות של הנאשם שאינן קשורות בביצוע העבירה ובנסיבות אחרות ככל שתהינה כאלה. (ראו: ע"פ 2918/13 דבס נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 18.7.2013); ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.6.2013)).

האם מדובר ב"אירוע" אחד או מספר "אירועים"

18. הצדדים לא טענו בעניין זה ואולם על בית המשפט להכריע בשאלה זו בטרם יקבע מתחם העונש ההולם. בית המשפט העליון בעניין **דלאל** (ע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' **יוסף דלאל** (03.09.15)), חזר על מבחן "הקשר הדוק" שנקבע ב**פרשת ג'אבר** ועמד על מבחני עזר שונים, שאינם בבחינת רשימה סגורה, לקביעה האם מעשים אותם ביצע הנאשם מהווים "אירוע" אחד או מספר "אירועים". כך קבע כבוד השופט נ' סולברג:

"כדי לעמוד על עוצמת הקשר שבין העבירות שומה על בית המשפט לעמוד על נסיבותיו העובדתיות של העניין שלפניו, ולבחון אם יש בהן כדי להצביע על קשר הדוק בין העבירות. נסיבות עובדתיות אלה מהוות "מבחני עזר" לקביעת עוצמת הקשר. במסגרת זו ניתן לבחון, למשל, האם ביצוען של העבירות מאופיין בתכנון; האם ניתן להצביע על שיטתיות בביצוע העבירות; האם העבירות התרחשו בסמיכות של זמן או מקום; האם ביצועה של עבירה אחת נועד לאפשר את ביצועה של העבירה האחרת או את ההימלטות לאחר ביצועה, וכיוצא באלו נסיבות עובדתיות. קיומה של נסיבה אחת או יותר מנסיבות אלו (ואין זו רשימה סגורה) עשוי להעיד על קשר הדוק בין העבירות השונות, המלמד כי באירוע אחד עסקינן. בבחינת הנסיבות העובדתיות, מן ההכרח לבית המשפט להעמיד לנגד עיניו את השאלה האם השקפה על העבירות כעל כמה אירועים תהא מלאכותית, באופן שיגרע ממהות העניין בכללותו, או שלא ישקף את סיפור המעשה כהווייתו".

ואולם יתכנו מקרים בהם לא יהיה די במבחני העזר המוצעים כדי לקבוע האם מתקיים אותו קשר הדוק. במצבים אלה על בית המשפט יהיה לבחון האם ראוי כעניין של מדיניות משפטית לראות באותם מעשים כאירועים נפרדים אם לאו. ובלשונו של השופט סולברג:

"במצבים חריגים מעין אלה, ראוי לבית המשפט לקיים בקרה נוספת, נורמטיבית, במסגרתה תיבחן השאלה האם נכון, כעניין של מדיניות משפטית ובשים לב לתכליתו של סעיף 40יג הנ"ל, לראות את העבירות ככמה אירועים נפרדים. כך, במיוחד במטרה למנוע מצב שבו עבירה הקשורה בעבירה אחרת 'תיבלע' באותה עבירה, ולא תזכה להתייחסות הראויה לה בנסיבות העניין. ברי, כי ככל שעוצמת הקשר בין העבירות על-פי נסיבותיהן העובדתיות רבה, תידרש הצדקה נורמטיבית משמעותית יותר כדי לראותן כאירועים נפרדים, ולהפך".

בעניינו, לאור המבחנים שנקבעו בפרשת **דלאל**, יש לקבוע כי במקרה שבפני מדובר ב"אירוע" אחד. אמנם הנאשם הורשע בשני כתבי אישום נפרדים שבוצעו בפער זמנים של כ-3 שבועות ואולם מדובר במסכת של מעשים שבוצעו כלפי אותה מתלוננת, אשת הנאשם, כשהרקע למעשים זהה ונעוץ במערכת יחסים שנקלעה למשבר, הובילה להידרדרות ואף לנקיטת אלימות מצד הנאשם. אמנם קיים פער זמנים בין המעשים, אך הוא אינו משמעותי כשהעבירה נשוא תיק זה "נבלעת" מבחינת חומרתה בעבירות נשוא כתב האישום שצורף.

מתחם הענישה ההולם

הערכים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם

19. הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע עבירות האלימות והאיומים כלפי המתלוננת הינם, זכותו החוקתית של אדם לשמירה על בטחונו האישי, על שלמות גופו, על כבודו ושלוות נפשו ובפרט זכותה של אישה להיות מוגנת מפני אלימות ואיומים מצד בן-זוגה, בתוך ביתה "מבצרה". בנוסף, נפגע ערך ההגנה על שלמות התא המשפחתי, ובבסיס עבירת האיומים נפגע אף חופש הפעולה והבחירה של הפרט.

הערך החברתי שנפגע מביצוע עבירה של היזק לרכוש במזיד הינו, ההגנה על זכותו של אדם לשמירה על קניינו.

בית המשפט העליון עמד פעם אחר פעם על חומרת עבירות האלימות המתבצעות בתוך התא המשפחתי, שאמור להיות ה"אזור הסטרילי" מפני אלימות כלשהי. יפים לעניין זה דבריה של כבוד השופטת א' פרוקצ'יה בע"פ 6758/07 **פלוני נ' מדינת ישראל**:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הנה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי".

וכן דבריו של כבוד השופט א' רובינשטיין בע"פ 792/10 **מדינת ישראל נ' פלוני**:

"לא פעם עמד בית משפט זה על חומרתן של עבירות האלימות במשפחה ועל הסכנה הרבה הנשקפת מהן...עבירות אלו מתרחשות על דרך הכלל בבית פנימה, באין רואה ובאין שומע, ומוסותרות היטב מהסביבה. פעמים רבות שרוי התוקף בקונספציה שגויה לפיה אין בכוחו של החוק לפרוץ את מפתן ביתו, בו רשאי הוא, לשיטתו, לנהוג במשפחתו כרצונו, כמו היתה קניינו. אלמנטים אלו, המשולבים דרך כלל בעבירות האלימות במשפחה, מעצימים את הסכנה הנשקפת מן התוקף כמו גם את חשיבותם של שיקולי ההרתעה האישית והציבורית... יוצא אם כן, כי אכן לא די ברטוריקה מרתיעה המוקיעה את עבירות האלימות במשפחה, ויש לגבות את האמירות החשובות שבפסקי הדין בענישה הולמת".

20. באשר למידת הפגיעה בערכים המוגנים יש להביא בחשבון כי מדובר בסדרה של מעשים, נשוא כתב

האישום המצורף כשהנאשם תוקף את המתלוננת יותר מפעם אחת, במהלך אותו אירוע. מנגד אין מדובר ברף אלימות גבוה בנסיבות העניין, כשההתרחשויות היו לפרק זמן קצר יחסית והנאשם מביע חרטה מיד לאחר מעשיו. בשים לב לאמור אני סבור כי, מידת הפגיעה בערכים המוגנים, הנה **בנונית**.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

21. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, לא מצאתי כי העבירות בוצעו מתוך תכנון מוקדם, אלא באו כתגובה ספונטנית (עבירת ההיזק לרכוש) או כחלק מהתלהטות והקנטות מצד הנאשם שהובילו לאותה הידרדרות אלימה.

עוד מצאתי ליתן דעתי **לנזק שנגרם והנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה**. אמנם הנאשם הורשע בעבירת תקיפה בלבד שלא נלוו לה תוצאות בדמות חבלות כלשהן, אך סבור אני כי תוצאת התקיפה יכולה היתה לגרום לנזק ממשי, בשים לב למקום התקיפה. עוד אני סבור כי על אף שלא נגרם נזק פיזי למתלוננת בוודא למעשים אלה השלכה במשור הנפשי ביחס למתלוננת ומהווים פגיעה בתחושת הביטחון האיש שלה.

מדיניות הענישה הנוהגת

22. סקירת הפסיקה מלמדת כי ישנה קשת רחבה של עונשים תלוית נסיבות ביחס לעבירות אלימות בין בני זוג (שאינם חובלניות), היזק לרכוש ואיומים. הענישה בעבירות אלה היא מגוונת כאשר כל מקרה נבחן לגופו, בשים לב בין היתר לחומרת העבירה, נסיבותיה, תוצאותיה, הישנותה, מספר העבירות, המלצת שירות המבחן, השתלבות הנאשם בהליך טיפולי, עמדת הקורבן והסיכוי לשיקום היחסים בין בני הזוג. לצד זאת, ישנם תיקי אלימות במשפחה, אף חמורים יותר בנסיבותיהם מזה שלפנינו, בהם הוטלו על ידי הערכאות השונות עונשים החורגים ממתחם הענישה שהוצג, ובהם עבודות שירות לתועלת הציבור, אף ללא הרשעה, וזאת במקרים ייחודיים, בהם מדובר היה בנאשמים שעברו תהליך שיקומי משמעותי או בשל נסיבות אישיות יוצאות דופן.

א. ברע"פ 3629/11 פלוני נ' **מדינת ישראל** (18.5.11), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הורשע, לאחר ניהול הוכחות, **בחמש** עבירות של תקיפת בת זוג (**לפי סעיף 379 וסעיף 382(ב)**) **לחוק העונשין**, וכן בשתי עבירות איומים, בכך שהיכה אותה בראשה באגרופיו, עיקם את ידה, נשכה, סטר בפניה ואיים עליה כי ירצח אותה. הנאשם, נדון ל- **9 חודשי מאסר בפועל**.

ב. בעפ"ג (מרכז) 15775-02-12 **ערן סידי נ' מדינת ישראל** (05.06.12) בית משפט המחוזי קיבל את ערעורו של נאשם אשר הורשע במסגרת משפט הוכחות, **בעבירה של תקיפת בת זוג, עבירה לפי סעיף 382 (ב) ועבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין**, בכך שהיכה את המתלוננת בראשה דחף אותה, וכעבור יומיים חנק אותה, איים עליה תוך שהוא מפיל אותה על המיטה, מתיישב עליה וכורך את רגליו סביב ראשה, תוך שהוא חובט בה באגרופיו. בית המשפט המחוזי קבע כי בימ"ש קמא לא נתן את דעתו לנתון כי הרשעת הנאשם בדין תהווה פגיעה משמעותית בהליך השיקומי שמנהלים המערער ובת זוגו, המצטרף לנזק המשמעותי לפרנסתם של המערער ובת זוגו, על כן פסק בית המשפט המחוזי כי יש **לבטל**

את הרשעת המערער בדין והטיל עליו, 300 שעות של"צ.

ג. בעפ"ג (חיפה) 921-02-15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (30.04.15) הנאשם הורשע על יסוד הודאתו במספר עבירות של תקיפת בת זוג (**לפי סעיף 379 וסעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין**), בכך שהיכה את המתלוננת באמצעות ידיו, בפניה ובראשה, אחז בצווארה וזרק אותה לעבר מיטת בנם. בהזדמנות אחרת תקף המערער את המתלוננת בדחיפות ובסטריות. כמו כן מספר חודשים עובר לאירועים אלה תקף אותה המערער באגרופים בפניה, משך בשערותיה, דחף אותה וירק עליה. בית המשפט המחוזי הותיר את הרשעת הנאשם על כנה כמו גם את העונש. על הנאשם, הוטלו, **6 חודשי מאסר על תנאי וקנס**.

ד. בת"פ (טבריה) 26766-10-14 **מדינת ישראל נ' מאור נאומן** (21.02.16), נקבע כי הנאשם ביצע עבירות של **היזק לרכוש במזיד**, עבירה לפי סעיף 452 לחוק העונשין, **תקיפה סתם - בת זוג, עבירה לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין; וניסיון להסגת גבול פלילית**, עבירה לפי סעיפים 447(א)+25 לחוק העונשין. בית המשפט הטיל על הנאשם התחייבות כספית, צו מבחן למשך שנה, תוך **שנמנע מהרשעת הנאשם בדין**. בימ"ש התחשב, בחלוף הזמן מביצוע העבירות ובהליך הטיפול הארוך והמשמעותי אותו עבר הנאשם ומנכונותו להמשיך בו.

ה. ת"פ (ת"א) 15030-05-14 **מדינת ישראל נ' פלוני** (09.11.15) הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של אימים, כליאת שווא ותקיפת בת זוג (**לפי סעיף 379 וסעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין**), בכך שתפס הנאשם את המתלוננת בכוח, דחפה לתוך החדר בניגוד לרצונה והיכה אותה פעמיים באגרופים בכתפה. **נקבע מתחם ענישה הולם הנע בין מאסר על תנאי ועד ל - 18 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, הוטלו, **מאסר על תנאי, קנס, והתחייבות**.

ו. בת"פ (אילת) 56768-07-14 **מדינת ישראל נ' פלוני** (20.10.15), נקבע, כי הנאשם ביצע עבירה של **תקיפה כלפי בת זוג, לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין**, בכך שמשך הנאשם בשערות ראשה של המתלוננת במהלך ויכוח בניהם. בית המשפט השית על הנאשם צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות והתחייבות אך **נמנע מהרשעת הנאשם בדין**. זאת, לאור ההליך טיפולי - זוגי אותו עבר הנאשם ביחד עם המתלוננת כמו גם עמדתה של המתלוננת, העדר עבר פלילי, עבר צבאי משמעותי והחשש כי הרשעה בדין עלולה להביא לשלילת רישיון הנשק בו הוא מחזיק ולהביא לפגיעה בעיסוקו של הנאשם ובפרנסתו.

ז. ת"פ (פ"ת) 26177-02-14 **מדינת ישראל נ' פלוני** (09.11.14), הנאשם הודה והורשע בביצוע עבירות של אימים ותקיפת בת זוג (**לפי סעיף 379 וסעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין**), בכך שבמהלך ויכוח בינו לבין המתלוננת, סובב את ידה, חנק אותה, ואיים עליה כי יהרוג אותה, **נקבע מתחם ענישה הנע בין מאסר על תנאי ועד ל - 12 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, הוטלו, **180 שעות שירות לתועלת הציבור, מאסר על תנאי וצו מבחן**.

ח. בת"פ (ק"ג) 9788-01-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** (30.3.15) הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירות של **תקיפת בת זוג ואימים עבירות לפי סעיפים 382(ב) ו-192 לחוק העונשין**, בכך, שהשליך לעברה של המתלוננת נעל שפגעה בגופה. בהמשך לאמור,

ומשהתקשרה המתלוננת למשטרה איים עליה הנאשם באומרו לה: "אם תגיע משטרה זה הסוף שלך ושלי".
במועדים נוספים שוב איים עליה הנאשם כי יפגע בה. הנאשם צירף תיק נוסף במסגרתו הורשע על פי הודאתו בעבירה של הפרת צו ביהמ"ש שנועד להגן על אדם בניגוד לסעיף 287(ב) לחוק העונשין בכך, שהתקשר הנאשם, עת היה נתון במעצר, למכשיר הטלפון הנייד של רעייתו, וזאת בניגוד להוראה החוקית שניתנה בעניינו. בית המשפט קבע כי הנאשם ביצע את העבירות המיוחסות לו אך **נמנע מלהרשיע** את הנאשם בדיון וזאת, בשל החשש כי הרשעה בדיון תהווה פגיעה ממשית בפרנסתו וכן בשל גילו של הנאשם, עברו הפלילי הנקי ועמדתה העדכנית של המתלוננת.

ט. בת"פ (י-ם) 47798-03-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** (29.6.14), הנאשם הורשע על פי הודאתו בשני כתבי אישום. בכתב האישום הראשון הורשע בביצוע עבירות של איומים ותקיפה סתם של בת זוג (**לפי סעיף 379 וסעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין**), בכך שאחז בזרוע של המתלוננת והשליכה על הרצפה. בהמשך לכך, הניף הנאשם בקבוק זכוכית מעל ראש המתלוננת תוך שהוא מאיים "לשבור לה את העצמות". בכתב האישום השני הורשע בתקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש והיזק לרכוש במזיד בכך שסטר על פניה של המתלוננת, משך אותה בכוח בניגוד לרצונה אחז אותה בצווארה. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למתלוננת סימני אודם על לחיה ושריטות. **נקבע מתחם ענישה**, (על כל כתב אישום, לחוד), **הנע בין מאסר קצר ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, (אשר היה עצור במסגרת ההליך המשפטי כחודשים ימים וכ-3 חודשים נוספים, היה שרוי במעצר בית מלא) הוטלו, **2 חודשי מאסר בפועל, לריצוי בעבודות שירות, לצד מאסרים על תנאי**.

י. בת"פ (רמלה) 27542-01-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** (15.7.14), הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בביצוע עבירות של תקיפת בת זוג (**לפי סעיף 379 וסעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין**) וטיפול בלתי זהיר בנשק. בכך שמהלך ויכוח בין הנאשם למתלוננת, רעייתו, תפס בשערה בעודו אוחז בנשק. **נקבע מתחם ענישה הנע בין מאסר על תנאי לבין 12 חודשי מאסר בפועל** על הנאשם, הוטלו, **4 חודשי מאסר על תנאי, צו מבחן וש"צ**.

יא. בת"פ (רחובות) 18779-10-12 **מדינת ישראל נ' פלוני** (28.1.14), הנאשם הורשע על יסוד הודאתו, בביצוע עבירות של היזק לרכוש במזיד, וכן שתי עבירות איומים ותקיפה של בת זוג (**לפי סעיף 379 וסעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין**), בכך שבמהלך ויכוח שהתגלע בין הנאשם למתלוננת, רעייתו, תקף הנאשם את המתלוננת בצווארה והצמידה לחדר השירותים. כמו כן, שבר בשמים ואיים עליה כי ייקח לה את הילדים ויעזוב את הבית, ואף איים לרצוח אותה ואת אמה. **נקבע מתחם ענישה הולם שנע בין מאסר על תנאי לבין 12 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, הוטלו, **6 חודשי עבודות שירות לצד ענישה נלוות**.

יב. בת"פ (אילת) 2671-05-12 **מדינת ישראל נ' מנקו** (10.6.14), הורשע הנאשם על יסוד הודאתו, בעבירות של איומים ותקיפה סתם של בת זוג (**לפי סעיף 379 וסעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין**), בשני אירועים. באירוע הראשון, הנאשם אמר למתלוננת כי "ישבור את רגליה וכי בא לו להרוג אותה", נשך אותה וסטר בפניה 3 פעמים. באירוע השני, הנאשם הכניס את המתלוננת למקלחת, פתח מים קרים ואמר לה "כשתירגעי אני אוציא אותך מפה", חבט בראשה בגבה וסטר לה. לכל אחד מהאירועים **נקבע מתחם ענישה הולם שנע בין 4 ל-12 חודשי מאסר בפועל** כשלצדם רכיבי ענישה מותנית. על הנאשם, הוטלו - **4 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, מאסרים מותנים, פיצוי והתחייבות**.

יג. בת"פ (נתניה) 36202-02-12 **מדינת ישראל נ' קבסה** (10.4.13), הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בביצוע עבירות של תקיפת בת זוג (**לפי סעיף 379 וסעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין**), איומים והפרעה לשוטר במילוי תפקידו בכך שאיים על המתלוננת, רעייתו, כי אם מישהו יכנס לביתם הוא יפגע בו, וכן תקף אותה בשני מועדים על ידי דחיפתה ובאותה הזדמנות התנגד למעצר והפריע לשוטר שהוזמן למקום. על הנאשם, הוטל, **מאסר מותנה לצד עונשים נלווים**.

יד. בת"פ (י-ם) 44307-02-14 **מדינת ישראל נ' פלוני** (16.3.15) נקבע, כי נאשם ביצע עבירה של **תקיפה בנסיבות מתמירות לפי סעיף 382(ב) וכן ריבוי עבירות של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין**, בכך שבמהלך ויכוח בין הנאשם למתלוננת סטר הנאשם בפניה של המתלוננת ובמועדים נוספים איים עליה הנאשם כי יפגע בה. בית המשפט הטיל על הנאשם צו של"צ בהיקף של 140 שעות, צו מבחן והתחייבות כספית, אך **נמנע מהרשעת הנאשם בדין**. זאת, לאור האפשרות (הגם שאינה ודאית) לפגיעה בתעסוקת הנאשם עקב הרשעתו בדין, הטיפול השיקומי אותו עבר הנאשם וכן העדר עבר הפלילי לחובתו של הנאשם.

טו. בת"פ (פ"ת) 16749-11-08 **מדינת ישראל נ' ע' ז' כ'** (6.5.13), הודה נאשם בביצוע עבירות של איומים ותקיפת בת זוג (**לפי סעיף 379 וסעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין**), בכך שתקף את המתלוננת, הפילה ארצה ובעט בה. כמו כן, איים על המתלוננת כי יעקור את עיניה, יגרום לה לעזוב את הבית וייקח את ילדיה. ההליך המשפטי הסתיים **באי הרשעת הנאשם בדין**, על הנאשם, הוטלו, **של"צ בהיקף של 360 שעות פיצוי למתלוננת והתחייבות**.

עיינתי בפסיקה אליה הפנה ב"כ המאשימה באשר לענישה הנוהגת, ואף בה יש כדי ללמד על מנעד רחב של ענישה בעבירות אלה. יחד עם זאת אדגיש כי לגבי בחלק מפסקי הדין דובר על עבירות חמורות מאלה שבהן הורשע הנאשם.

23. **בשים לב לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם ומידת הפגיעה בהם, בהתחשב בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנוהגת אני סבור כי מתחם הענישה ההולם בנסיבות העניין נע מאסר על תנאי ועד 12 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.**

האם בשל שיקולי שיקום יש להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם בדין

24. כאמור, השלב השני אותו על בית המשפט לבחון בעת גזירת העונש הוא האם יש מקום לחריגה ממתחם העונש ההולם בנסיבותיו של הנאשם. בעניינו של הנאשם בשים לב לתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו וההמלצות שבאו בעקבותיו, יש מקום לבחון האם יש מקום לסטות לקולא ממתחם הענישה אותו קבעתי.

25. הכלל הוא, כי מי שהובא לדין ונמצא אשם, יורשע בעבירות שיוחסו לו, אי ההרשעה היא החריג לכלל. בית המשפט לא ישתמש בסמכות יוצאת דופן זו, אלא בנסיבות חריגות, כאשר יש בעצם ההרשעה משום תגובה חריפה באורח קיצוני למעשה העבירה מחד גיסא, ובנסיבות העניין אין מקום לענישה אלא

להעמדה במבחן.

בהתאם לפסיקה הימנעות מהרשעה או ביטול הרשעה יעשו בהצטבר שני גורמים וזאת כדבריה של כב' השופטת ד' דורנר בע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337:

"הימנעות מהרשעה אפשרית איפא בהצטבר שני גורמים: ראשית על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ושנית סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים".

וכן ראו ברע"פ 11476/04 מדינת ישראל נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ, (14.04.10), בו הדגיש בית המשפט העליון כי:

" ככלל, ביטולה של הרשעה במערך הענישה בפלילים הוא עניין חריג שבחריג, המתאפשר בנסיבות מיוחדות... על פי העיקרון המשפטי הרווח, קיומה של אחריות בפלילים לביצוע עבירות על החוק מחייב הרשעה וענישה כחלק מאכיפת הדין, כנגזר ממטרות הענישה, וכנדרש מיישום עקרון השוויון של הכול בפני החוק. בהתקיים אחריות פלילית, סטייה מחובת הרשעה וענישה היא, על כן, עניין חריג ביותר. ניתן לנקוט בה אך במצבים נדירים שבהם, באיזון שבין הצורך במימוש האינטרס הציבורי באכיפה מלאה של הדין, לבין המשקל הראוי שיש לתת לנסיבות האינדיבידואליות של הנאשם, גובר בבירור האינטרס האחרון".

מן הכלל אל הפרט

26. הצדדים לא חלקו כי בעניינו של הנאשם קיימים סיכויי שיקום, בהתאם לסעיף 40ד לחוק העונשין וזאת בשם לב לאמור בתסקיר שירות המבחן וההליך הטיפולי אותו עבר. יחד עם זאת, חלוקים הצדדים באשר למשמעות העונשית שיש ליתן להליך הטיפולי אותו עבר הנאשם. המאשימה סבורה כי התחשבות באותו הליך שיקומי אינה מצדיקה חריגה ממתחם העונש ההולם לו עתרה, אם כי סברה כי די בהטלת עבודות שירות, בעוד ב"כ הנאשם עתר לביטולה של ההרשעה, כאמור.

27. לצד האינטרס הציבורי הדורש ענישה מוחשית ומרתיעה בעבירות אותן עבר הנאשם יש לזכור ולהזכיר כי הענישה היא לעולם אינדיבידואלית:

ראו לעניין זה דברים שנאמרו ברע"פ 3173/09 פראאגין נ' מדינת ישראל (05.05.09):

"זאת תורת הגישה האינדיבידואלית בתורת הענישה המקובלת עלינו כקו מנחה בסוגיה קשה וסבוכה זו של הענישה ומטרותיה, ואין אנו רשאים "להקל" על עצמנו ולהחמיר עם הנאשם, מתוך הסתמכות על הנימוק והחשש שמא הקלה במקרה מסוים הראוי לכך ישמש תקדים למקרים אחרים שאינם ראויים לכך. חזקה על בית המשפט שידע להבחין בין מקרה למקרה לגופן של נסיבות ולעיצומם של דברים".

עריכת האיזון בין האינטרס הציבורי בהרתעה, הגנה על בטחון הציבור, וההכרח להילחם בתופעת האלימות במשפחה לבין האינטרס הציבורי והאישי בשיקומו של הנאשם איננה מלאכה קלה. יחד עם זאת, בנסיבות הייחודיות של המקרה המונח לפניי, לאור פוטנציאל השיקום המשמעותי ולהירתמותו לטיפול במסגרת הקבוצה הטיפולית

מזה תקופה לא מבוטלת, כמו גם עמדת המתלוננת - סבור אני כי, יש מקום לתת לנאשם הזדמנות אמיתית לחזור למוטב ולערוך שינוי בחייו לעבר שיקומו המלא, כאשר ההכוונה הטיפולית והכלים שרכש וירכוש במסגרות הטיפוליות בהן משולב, יסייעו בעדו לרכוש מיומנויות להתמודדות עם קונפליקטים בעתיד ככל שיהיו.

לדידי, השיקולים הפרטניים במקרה זה מצדיקים הקלה משמעותית בעונשו של הנאשם וסטייה לקולא מהמתחם שקבעתי לעיל, על אף חומרת מעשיו. נסיבות המקרה, כעולה מתסקירי שרות המבחן ובייחוד הרצון הכן שהפגין הנאשם לשקם את חייו - מטים את הכף להעדפת השיקול השיקומי.

ראו והשוו לעניין זה הדברים שנאמרו ברע"פ 262/14 נאשף נ' מדינת ישראל (22.01.14):

" .. בהקשר זה אני מוצא לנכון להעיר עוד כי שיקולי שיקום הם, אמנם, בעלי מעמד חשוב עת מאזן בית המשפט בין שיקולי הענישה, הגמול וההרתעה, במלאכת גזירת הדין. במקרים שבהם נרתם הנאשם להליך שיקומי, או מראה נכונות כנה לעשות כן- עשויים שיקולי השיקום אף לגבור על שיקולי ההרתעה והגמול (ראו: דברי חברי, השופט א' שהם, ברע"פ 3711/13 הושיאר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (16.7.2013)). ואולם, ההתחשבות בשיקולים אלה נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט והיא איננה בגדר חובה, גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין. בית המשפט יטה לבחור את שיקולי שיקומו של הנאשם על פני שיקולים אחרים כאשר הוא משתכנע כי הנאשם השתקם ושינה את דרכיו, או כי קיים סיכוי ממשי לשיקומו, וכך הוא "במקום שנראה כעקבי הליך השיקום שבו מצוי המבקש - המערער".

האם עניינו של הנאשם מצדיק את ביטול הרשעתו?

28. **חומרת העבירה ונסיבותיה -** אין צורך להכביר מילים על חומרתן של עבירות האלימות בתוך המשפחה, ועל הצורך בהעברת מסר מרתיע מצד בית המשפט להילחם בתופעה ההולכת ומתרחבת, המתבצעת לרוב בחדרי חדרים. הנאשם ביצע עבירות חמורות כלפי אשתו ואולם אין מדובר בעבירות שבוצעו על פני תקופת זמן ארוכה ומשמעותית ואף לא ניתן לומר כי חומרתן היא ברף הגבוה. חומרתן של העבירות אין בה כדי להביא למסקנה חד משמעית כי לא ניתן במקרים המתאימים והחריגים לחרוג מן הכלל ולהימנע מהרשעה בדין של נאשם.

עוד אציין כי, לטעמי, כשם שיש ליתן ביטוי לחומרה לעובדה כי עבירות אלה מתבצעות בדרך כלל רחוק מעיני הציבור ויש קושי בחשיפתן, כך יש ליתן משקל יתר להליכי השיקום בעבירות אלה, שהובילו להסדרת מערכת היחסים הזוגית. בעניינו של הנאשם "מעז יצא מתוק" ולצד המשבר הזוגי שחוו הנאשם והמתלוננת, האירועים האלימים היוו טריגר לשיקום מערכת היחסים, כעולה מדברי שירות המבחן וממכתב של המתלוננת (נ/8).

29. **הפגיעה החמורה בשיקומו של הנאשם -** כראיות לעונש ולצורך הוכחת קיומה של פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם, הגיש ב"כ הנאשם, כראיות לעונש, את רישיונות התיווך והמונית בהם מחזיק הנאשם ואף את האישור כי נותר לו המבחן המעשי להשלמת הליך קבלת רישיון נהיגה על רכב ציבורי. ב"כ הנאשם הפנה אף לתקנות התעבורה ולחוק המתווכים במקרקעין מהם ניתן ללמוד כי בידי הרשות האחראית על הנפקת הרישיונות או חידושם הסמכות שלא ליתן או לשלול רישיון למי שהורשע בדין פלילי. נראה כי מדובר בנזק קונקרטי וממשי, גם אם לא הוכח כי בהכרח הרשות הרלבנטית תמנע מהנאשם לקבל רישיון או תשלול ממנו את הרישיונות בהם הוא מחזיק.

יוצא איפוא, כי הותרת ההרשעה על כנה מעמידה את הנאשם בסיכון לפגיעה ממשית בעיסוקו ובפרנסתו ומתוך זה אף בפרנסת המשפחה, כשיש בעניין זה ליתן משקל משמעותי לעמדת המתלוננת.

30. אולם נראה קיים שיקול כבד משקל נוסף לאמץ את המלצות שירות המבחן ולבטל את הרשעתו של הנאשם בדין. הצדדים מיקדו טענותיהם בשאלת קיומו של נזק קונקרטי אם לאו, כשיקול המרכזי לבחינת שאלת ביטול הרשעתו של הנאשם. ואולם עיון מדוקדק ב"הלכת כתב", מלמד כי הקריטריון אותו יש לבחון הוא האם עלולה להיות פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם, כששאלת הפגיעה בעיסוק מהווה נסיבה אחת מבין מכלול נסיבות שראוי לבחון, כעולה מחוות דעתו של כבוד השופט ש' לזין באותו פסק דין.

כעולה מתסקירו העדכני של שירות המבחן, הנאשם לקח אחריות מלאה על מעשיו, הבין את חומרתם, ואת משמעות הפגיעה בבת זוגתו, ואף הביע חרטה על מעשיו. הנאשם השתלב בקבוצה טיפולית, שיתף פעולה עם גורמי הטיפול בצורה אקטיבית ועקבית וכן הביע את רצונו להמשיך בטיפול. מסכים אני עם שירות המבחן כי העבירות האלימות בהן הורשע הנאשם אינם מהווים חלק מאורח חייו של הנאשם באשר לדרך בה יש לפתור סכסוכים. לדידי, המוטיבציה של הנאשם לתקן את מעידתו, היא זו שאף הובילה למפנה בחייו אשר באה לידי ביטוי בקשר הזוגי החיובי, שהתחדש בינו לבין רעייתו. כמו כן, לא דווח על אירוע אלים נוסף בין השניים מעבר לכתבי האישום הנדונים כאן.

הוכח בפניי כי הנאשם עושה דרך משמעותית לעבר שיקומו וכי הרשעה תפגע בהליך זה, פגיעה חמורה, מעבר לפגיעה התעסוקתית על כל השלכותיה. כפי שצוין שירות המבחן הרשעתו בדין עלולה לפגוע בתהליך הזוגי החיובי אותו עוברים הנאשם והמתלוננת להשבת מסלול חייהם למסלול חיים זוגי נורמטיבי, שכן כפי שטען הנאשם בהרשעה יהיה כדי להעיב על מערכת היחסים השברירית ההולכת ונרקמת מחדש בין בני הזוג. בשים לב לכך, אני סבור כי הפגיעה החמורה בסיכויו שיקומו של הנאשם, כתוצאה מהותרת ההרשעה על כנה, עלולה להיגרם אף מטעם זה.

סיכום של דבר

31. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ועיינתי בתסקירי שירות המבחן ולאחר שבחנתי את מכלול הנסיבות הצריכות לעניין, שוכנעתי כי עניינו של הנאשם נמנה בגדר אותם מקרים חריגים המצדיקים סטייה מן הכלל לפיו, נאשם שעבר עבירה יורשע בדינו. עוד מצאתי כי בנסיבותיו של הנאשם ניתן להשיג את מטרות הענישה בדרך שיקומית-טיפולית בדמות צו מבחן, לצד ענישה נלווית. אני סבור כי בנסיבות העניין, בניגוד להמלצת שירות המבחן יש אף מקום לענישה מוחשית שיקומית בדמות צו שירות לתועלת הציבור.

32. **בשים לב לכל האמור אני מורה על ביטול הרשעתו של הנאשם בדין, בהתאם לסעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי ומורה כדלקמן:**

א. **מעמיד הנאשם בצו מבחן למשך שנה, במסגרתו ימשיך הנאשם בקבוצה הטיפולית בה נוטל חלק. הנאשם ישולב אף בטיפול זוגי יחד עם המתלוננת, ככל שהמתלוננת תסכים לכך ובמידה ושירות המבחן ימצא לנכון כי הצורך בכך עדיין קיים.**

מובהר לנאשם חובתו לשתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן והתוכנית הטיפולית המוצעת

בעניינו, שאם לא כן ניתן יהיה לחזור ולדון בשאלת הרשעתו ואף העונש שיוטל עליו.
ב. ניתן בזאת צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 140 שעות, אותו יבצע הנאשם בהתאם לתוכנית שתבנה עבורו על יד שירות המבחן. הנאשם ימציא אישור על סיום עבודות השל"צ עד ליום 01.09.16.

שירות המבחן מתבקש להכין תוכנית של"צ עבור הנאשם בתוך 30 ימים ובית המשפט יאשר תוכנית זו בלא צורך בקיום דיון נוסף.
ג. הנאשם יחתום על התחייבות בסך ₪ 5000 שלא לעבור עבירת אלימות, לרבות איומים וזאת למשך שנה. לא יחתום הנאשם על התחייבות כאמור במזכירות בית המשפט, יאסר למשך 10 ימים.

העתק מגזר הדין יועבר לשירות המבחן

זכות ערעור בתוך 45 ימים לבית משפט המחוזי בבאר שבע.

ניתן והודע היום ג' אדר ב' תשע"ו, 13/03/2016 במעמד הנוכחים.

גל שלמה טייב, שופט

קלדנית: ענבר סבן

הוקלדעלידיקןשטרית